

Sygn. akt V U 820/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2020 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Stanisław Pilarczyk

Protokolant: sekr.sądowy Anna Sobańska

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2020 r. w Kaliszu

odwołania A. U.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 5 czerwca 2020 r. Nr (...) ((...))

w sprawie A. U.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o świadczenie postojowe

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 5 czerwca 2020 r. znak (...) ((...)) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu A. U. prawo do świadczenia postojowego zgodnie z jego wnioskiem.

SSO Stanisław Pilarczyk

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 czerwca 2020r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił odwołującemu się A. U. prawa do świadczenia postojowego z uwagi na to, że na dzień złożenia wniosku posiadał on inny tytuł ubezpieczenia-zatrudnienie od 1 czerwca 2020r. w Poczta Polska S.A.

Z decyzją tą nie zgodził się ubezpieczony A. U., wnosząc do tegoż Sądu odwołanie.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

A. U. od dnia 1 stycznia 2020r. zawarł umowę zlecenia z Przedsiębiorstwem (...) M. W. z siedzibą w K. W ramach umowy odwołujący się wykonywał pracę polegającą na obsłudze techniki estradowej (obsługa oświetlenia, obsługa techniczna koncertów). Umowa została zawarta do dnia 31 grudnia 2020r.

Od miesiąca marca 2020r. wnioskodawca, w związku z ustawowym zakazem organizowania imprez masowych, nie mógł wykonywać obowiązków wynikających z umowy zlecenia i tym samym w okresie od marca do maja 2020r. nie uzyskiwał żadnych dochodów z tego tytułu. Z uwagi na status studenta zatrudniający go zleceniodawca nie miał obowiązku zgłoszenia go do ubezpieczeń społecznych.

Z dniem 1 czerwca 2020r. odwołujący się został zatrudniony na podstawie umowy o pracę, na stanowisku listonosza w pełnym wymiarze czasu pracy w Poczta Polska S.A.

W dniu 3 czerwca 2020r. za pośrednictwem zleceniodawcy Przedsiębiorstwa (...) M. W. odwołujący się złożył w ZUS Oddział w O. wniosek o świadczenie postojowe w związku z przeciwdziałaniem skutkom wywołanym C.-19 dla osób wykonujących umowy cywilnoprawne. We wniosku tym wskazano, że nastąpiło ograniczenie wykonywania umowy i przychód osiągnięty w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku wyniósł o zł.

Poza sporem jest, że od miesiąca czerwca 2020r. odwołujący się posiada inny tytuł ubezpieczenia jako pracownik.

Na wstępie należy zaznaczyć, że świadczenie postojowe nie jest przyznawane za określone miesiące, ale na skutek rozpoznania konkretnego wniosku. Świadczenia postojowe dla osób wykonujących umowy cywilnoprawne można otrzymać maksymalnie 3 razy. Wystarczy wykazać w oświadczeniu, że sytuacja materialna wskazana we wniosku w kolejnych miesiącach nie uległa poprawie. Co do odwołującego się złożony został tylko jeden wniosek i tylko w tym zakresie sprawa podlegała badaniu.

W myśl art. 15zq ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U.2020.374 ze zm.) świadczenie postojowe przysługuje osobie, która wykonywała umowę zlecenia, do której zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, i u której w następstwie wystąpienia C.-19 doszło do przestoju w prowadzeniu tej działalności przez zleceniodawcę lub zamawiającego, z którymi została zawarta umowa cywilnoprawna.

Ponadto osobie wykonującej umowę cywilnoprawną świadczenie postojowe przysługuje, jeżeli :

1. umowa cywilnoprawna została zawarta przed dniem 1 kwietnia 2020 r. ,
2. przychód z umowy cywilnoprawnej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o świadczenie postojowe, nie był wyższy od 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku;
3. nie podlega ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu.

Ustawą z dnia 31 marca 2020r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2020.568) został dodany art. 15zs ust. 7 stanowiący, że wnioski o świadczenie postojowe mogą być złożone do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych najpóźniej w terminie 3 miesięcy od miesiąca, w którym został zniesiony ogłoszony stan epidemii.

Nie ulega wątpliwości, że pandemia miała znaczący wpływ na sytuację ekonomiczną całej gospodarki. Wprowadzenie 12 marca 2020r. stanu zagrożenia epidemicznego na obszarze całego kraju oraz środki następcze zastosowane przez Ministra Zdrowia oraz Radę Ministrów znacznie utrudniły funkcjonowanie większości przedsiębiorstw. Zakazane zostały zgromadzenia powyżej 50 osób, zalecano było pozostawanie w domu i maksymalne ograniczenie kontaktu z innymi osobami, zamknięto szkoły, instytucje kultury, obiekty sportowe, zawieszony został międzynarodowy ruch pasażerski (lotniczy i lądowy). Zamknięto centra i galerie handlowe, restauracje i punkty gastronomiczne mogły wydawać posiłki tylko w dostawie. Nieczynne były kina, teatry, parki rozrywki, ośrodki sportu. Większość firm- w miarę możliwości- przeszło na pracę zdalną. Dla wielu branż działania służące zwalczaniu epidemii oznaczały de facto całkowite lub częściowe zawieszenie działalności. Panowała przy tym jednocześnie niejasność co do dalszej sytuacji związanej z ogłoszeniem pandemii, a jednocześnie w środkach masowego przekazu zapewniano, że państwo

zadba o swoich obywateli, wprowadzając tarczę ochronną, w szczególności co do osób, którym decyzje władz co do ograniczenia gospodarki uniemożliwiły zarobkowanie w dotychczasowy sposób.

Odnosząc powyższe co realiów niniejszej sprawy bezsprzecznie należy uznać, że spadek przychodów przekraczający wielkość wymaganą ustawą wystąpił w przypadku przychodu uzyskanego w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o świadczenie postojowe, skoro przychód z maja 2020r. wyniósł 0 zł.

W ocenie Sądu okoliczność ta jest wystarczająca, aby przyjąć, że odwołujący się spełnia kryteria uzyskania świadczenia postojowego w zakresie złożonego przez niego wniosku, który obejmował stan za pierwsze miesiące pandemii. W miesiącach marzec- maj 2020r., odwołujący się nie posiadał innego tytułu ubezpieczeń, a brak uzyskania jakichkolwiek przychodów w tych miesiącach wskazuje, że bezsprzecznie odczuł skutki pandemii.

Ponadto w ocenie Sądu, wbrew stanowisku organu rentowego, sytuacja odwołującego się warunkująca przyznanie przedmiotowego świadczenia powinna być oceniana na stan istniejący w miesiącu do jakiego odnosi się wniosek o świadczenie postojowe, a nie jak twierdzi ZUS w dacie złożenia wniosku.

Trzeba mieć na względzie, że ustawodawca wprowadzając przepisy cytowanej wcześniej „ustawy covidowej” nie uregulował wyżej wymienionej kwestii precyzyjnie. Przepisy te były tworzone w pośpiechu, pod presją czasu, przez to nie są do końca jasne i jednoznaczne. Szczególnie w czasie bezpośrednio po ich uchwaleniu było bardzo dużo problemów z ich zrozumieniem i wykładnią, a do tego nie było możliwości osobistej konsultacji pracownikami ZUS wobec zamknięcia w tego typu instytucjach bezpośredniej obsługi interesantów. A uruchomienie w tym czasie dodatkowych numerów telefonicznych do obsługi telefonicznej było niewystarczające i nieskuteczne w zakresie uzyskania jakiegokolwiek informacji.

Zadaniem Sądu, w interpretacji powyższych przepisów należy stosować wykładnię celowościową i nie odczytywać ich ściśle i literalnie- jak czyni to organ rentowy. Biorąc pod uwagę cel przedmiotowej regulacji -ochrona i pomoc państwa, a także forma rekompensaty dla osób, które poniosły straty w wyniku pandemii, wydaje się, że takie wąskie rozumienie należy kategorycznie odrzucić, przyjmując, że ustawodawca nie uzależnia przyznania świadczenia postojowego od dalszej dezaktywacji zawodowej tych osób. W tym kontekście wystraszające jest zatem zaistnienie przesłanki obiektywnej- ocena przychodu uzyskanego w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o świadczenie postojowe, który nie mógł być wyższy od 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Zakład Ubezpieczeń Społecznych podchodzi do sprawy w sposób niezwykle formalny, zapominając w jakich warunkach społeczeństwo funkcjonowało, zwłaszcza w pierwszych miesiącach pandemii (marzec-maj 2020r.). Praktycznie nie było żadnych informacji o wymogach formalnych wniosków, a tym bardziej o ich interpretacji czy wykładni, która zresztą do dnia dzisiejszego nie została przez ustawodawcę jednoznacznie określona.

W ocenie Sądu fakt podjęcia zatrudnienia z dniem 1 czerwca 2020r. nie może pozbawiać odwołującego się prawa do świadczenia co do sytuacji za czas poprzedzający uzyskanie drugiego tytułu ubezpieczenia.

Nie można wymagać od osób, które ubiegały się o wypłatę świadczeń postojowych, które z powodu pandemii (...)19, narażone były na niestabilność, a nawet całkowitą uratę przychodów, aby do czasu rozpoznania tych wniosków lub nawet do końca miesiąca, w którym zostały one złożone, nie mogły podejmować działań mających na celu poprawę ich już i tak trudnej sytuacji finansowej, działań które pozwolą im na uzyskanie środków utrzymania dla siebie i ich rodzin. Gdyby tak było prowadziłoby to do wymuszonej dezaktywacji zawodowej tych osób, czego skutkiem byłoby powstanie zatorów płatniczych i upadłość, jak również brak środków finansowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych. Zaznaczyć przy tym należy, że uzyskanie drugiego tytułu ubezpieczenia nie od razu wiąże się z uzyskaniem przychodów z tego tytułu, albowiem podjęcie zatrudnienia na podstawie np.: umowy o pracę wynagrodzenie wypłacane jest „z dołu”, czyli pod koniec miesiąca lub dopiero w przyszłym miesiącu od podjęcia zatrudnienia.

Zatem biorąc pod uwagę przede wszystkim cel wprowadzenia przedmiotowych przepisów, których było utrzymanie miejsc pracy oraz umożliwienie firmom przetrwania, należy uznać, że data wpływu wniosku do organu rentowego w czasie uzyskania drugiego tytułu ubezpieczenia, nie może eliminować prawa tych osób do świadczenia postojowego, albowiem pozbawia te osoby prawa do zrekompensowania utraty przychodu z czasu zanim ten inny tytuł uzyskały, choć wynikało to z sytuacji od nich niezależnej, a narzuconej decyzją władz państwa. A zastrzyki środków w postaci chociażby wypłaty świadczeń postojowych- mimo faktycznego zawieszenia działalności- są warunkiem dalszego ich funkcjonowania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującemu się A. U. prawo do świadczenia postojowego zgodnie z jego wnioskiem.

SSO Stanisław Pilarczyk